

Posudek oponentky diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: **Bc. Monika Vöglerová**

Název práce: **Třídní učitel a jeho role při adaptaci žáka na střední škole**

Vedoucí práce: PaedDr.Eva Vincejová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 109

Počet stran příloh: v textu bez stránkování

Počet titulů v seznamu literatury: adekvátně tématu DP

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	X		
--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

		X	
--	--	---	--

Využití výzkumných empirických metod

		X	
--	--	---	--

Využití praktických zkušeností

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	X		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	X		
--	---	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Celkové hodnocení práce:

Volba tématu a typ diplomové práce:

- Hodnotím pozitivně volbu tématu diplomové práce: téma třídního učitele specificky na střední škole je tématem v závěrečných studentských, ale i dalších materiálech téma velmi málo zpracovávané. Dobře zvolený je i typ diplomového úkolu - jde o práci teoreticko- empirickou, kde autorka může také zúročit vlastní zkušenost z pedagogické činnosti na střední škole.

Komentáře k teoretické části DP:

- Teoretická část je poměrně přehledně strukturována: od tematiky učitele a učitelské činnosti k problematice funkce třídního učitele. Podle mého názoru by výkladu problematiky prospělo, kdyby si autorka lépe promyslela ona „společné pro všechny učitele“ a „specifické pro třídní učitele“ – v textu by pak ubylo dublování informací nebo formulací typu: „ pro všechny učitele, tedy i pro třídního učitele, pro třídního učitele, ale i pro všechny učitele“. Za dobře zpracované považuji partie textu DP věnující se kompetencím třídního učitele.
- Za nadbytečné považuji některé části textu v kapitole 2 (tematika adaptace): podle mého názoru není třeba jít až k Darwinovi, lépe by bylo soustředit se na problematiku adaptace specificky na školní prostředí a tam jít více do hloubky. V této kapitole se setkáme s různými tématy, které jistě patří k problematice role třídního učitele, ve výkladu problematiky však postrádám větší provázanost na tuto základní linku.
- Celá teoretická část by zasluhovala zestručnění, které by prospělo jasnější lince výkladu. Shrnutí je prospěšné, ale obsahuje i partie, které nejsou shrnující (údaje o výzkumu) a které patří do empirické části.

Komentáře k empirické části DP:

- Autorka zvolila cíl zkoumání, které má opravdu smysl. Upozorňuji však, že formulačně jí zcela nedrží pohromadě triáda cíl – základní výzkumná otázka – dílčí výzkumné otázky.
- Ne zcela přehledně je v DP prezentována metodologická část. Za diskutabilní považuji počet dotazníků (32) a rozhovorů (3): to by bylo zcela v pořádku, pokud by metody byly součástí např. případové studie škol (v užší problematice práce třídních učitelů). Případová studie škol se jako výzkumný design jeví jako vhodná, zkoumá-li autorka problematiku na dvou školách (dvoučetná studie) a v teoretických východiscích píše o třídním učiteli v systému práci školy. Navíc: pokud je funkce rozhovoru označena jako doplnění informací (s.75), potom je dotazník metodou hlavní s akcentem na množství dat.
- Promyšlenější by měly být položky rozhovoru – tj. co bylo možné zjistit dotazníkem (např. zda pracuje na škole metodická komise), zjišťovat dotazníkem. Pečlivěji bylo také třeba hledat návaznosti (tj. např. se neptat na to, zda jsou na škole adaptační kurzy, když z dotazníku vím, že nejsou)
- Data z výzkumu metodou dotazníku jsou zpracována přehledně (grafy), chybí mi však jejich interpretace (zvláště u těch položek, které k tomu přímo vybízejí (např. co zvládám, kde potřebuji zlepšení atp.)
- V dotazování podle mého názoru není využito možností, které by nám práci třídního učitele ukázalo více do hloubky: např. nejen co řeší, ale hlavně jak to řeší, jaké situace se opakují atp. To vše se dalo zjistit i dotazníkem, tři rozhovory jsou na daná zjištění příliš málo.
- Část Diskuse má jen částečně charakteristiku, která jí přináleží.
- **Pokud si autorka klade základní výzkumnou otázku týkající se kompetencí, potom by měla čtenářům poskytnout odpověď na tuto otázku.**

Komentáře k formální stránce DP:

- Velmi neobvyklé jsou odkazy na zdroje v textu (s.14)
- Občasné jazykové chyby (vyšinutí z vazby aj.)

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- Prosím autorku, aby vysvětlila formulaci: „podmínky pro ustanovení funkce třídního učitele byly vytvořeny po dosažení určitého stupně demokratizace vzdělávání a výchovy „ (s.20)
- Prosím autorku, aby vysvětlila rozpor mezi tím, že existuje specializovaný časopis Třídní učitel a vedení školy (s.19) a zároveň nedostatek odborných materiálů (s. 24)
- Odkud je převzat koncept podnikatelské třídy a jak souvisí s rolí třídního učitele?
- Jakou představu má autorka o akčním výzkumu jako metodě zjišťování dalších informací o žácích? (s.98)
- **Prosím o formulaci závěrů, vztahujících se k základní výzkumné otázce.**

Závěr posouzení diplomové práce:

Z textu DP je zřetelné, že se autorka poctivě snažila problematiku zpracovat poctivě, s nasazením pro téma, které je důležité a aktuální. Zároveň však vnímám určitý nesoulad mezi jejím nasazením a dovednostmi zpracovat teoreticko-výzkumný projekt.

Doporučení k obhajobě: **doporučuji**

Navrhovaná klasifikace: **v e l m i d o b ř e**

Datum: 11.května 2018

podpis: Doc. PhDr.Hana Kasíková, CSc.